

VERSLAS – TAI KŪRYBA IR SAVIRAIŠKOS LAIDAS ...

*Thomui
Haseltonui – 60*

2008 m. kovo 15 d. UAB „Minijos nafta“ kolektyvas šventė savo vadovo ir kolegos Thomo Haselton'o 60 metų jubiliejų. Daugumai pavarde gal ir girdėta – visgi didžiausios Lietuvos geologinio profilio įmonės vadovas, bet asmenybė tikrai mažai pažįstama. Malonu buvo stebėti šiek tiek susijaudinusių, kukliai besišypsantį ir labai jaunatvišką Thomą. Jį sveikino kolegos, verslo partneriai, sportininkai. Bet viskas nublanko prieš Vakarų Lietuvos kaimų ir miestelių seniūnų, bendruomenių, mokyklų, vaikų globos namų, specialių ugdymo įstaigų atstovų sveikinimo ir padėkos žodžius.

Nežinau, apie ką tuo metu galvojo mano kolegos, aš jutau keistą džiaugsmo virpulį – tai juk ir daugelio mūsų, šiandien tebedirbančių, išėjusių į užtarnautą poilsį ar visam laikui mus palikusių naftos geologų darbų įvertinimas ir įprasminimas. Jaudina, kai girdi ne bedvasius skaičius apie naftos išteklius, išgautus kubinius metrus, gautą pelną, o matai konkrečių žmonių dėkingas akis.

Skeptikai pasakytų – toks ir nuopelnas pasidalyti tuo, ko daug turi. Tačiau Lietuvoje tai nėra kasdienis verslo ir visuomenės bendravimo stilius. Be to, kad būtų galima padėti silpnesniai, reikia ir daug sukurti.

Thomas Haselton'as prie „Minijos naftos“ vairo stovi jau 10 metų. Persikeldamas į Lietuvą, jis atsivežė ir savo profesionalią bei gyvenimišką patirtį, kuri turėjo įtakos ir technologiniams, valdymo, socialiniams bei darnios plėtros principams.

1995 m. Lietuvos Vyriausybė tarptautinio konkurso tvarka suteikė teisę įkurti bendrą įmonę su tuo metu valstybine naftos geologijos įmone Danijos įmonių konsorciui. Šį konsorciumą subūrė nedidelė Danijos įmonė „Odin Energi“, kurios steigėju ir vadovu buvo Thomas Haselton'as. Naujai įkurtai bendrai įmonei buvo suteikta išskirtinė teisė ieškoti ir išgauti naftą Gargždų plote. Šiandien, kada naftos kaina gerokai perkopė 100 USD už barelį ribą, toks sprendimas atrodo labai paprastas. Tačiau tuo metu ši kaina svyravo ties 10 USD riba. Gal todėl nei vienas iš šiandieninių lietuviško verslo lyderių tuomet tokia veikla nesusidomėjo. T. Haselton'as dar 1992 m., išstudijavęs visą prieinamą medžiagą specialiame Europos naftos geologų asociacijos leidinyje, išspausdino straipsnį „Baltijos respublikų ir Baltijos jūros naftos geologija“.

O prasidėjo viskas tuomet, kai 4 metus atitarnavęs JAV kariniame jūrų laivyne, T. Haselton'as įstojo į Vanderbilto universitetą Tenesio valstijoje ir 1977 m. įgijo geologijos magistro laipsnį. Aštuonerius metus jis dirbo viename iš naftos pramonės gigantų „Philips Petroleum“ (dabar – „Conoco Philips“): iš pradžių Oklahomoje seisminių duomenų apdorojimo padalinyje, vėliau – Europoje, Londono ofise, kur vykdė seisminių duomenų interpretacijos projektus Jungtinėje Karalystėje, Norvegijoje, Dramblio Kaulo Kranto Respublikoje.

1985 m. T. Haselton'as paliko gerai apmokamą darbą, atsisakė visų garantijų ir privilegijų,

kurias turi tokio naftos giganto darbuotojas, ir persikėlė į Daniją, kur įsteigė savo naftos geologijos konsultacinę įmonę „Haselton 3D ApS“. Pradėjęs nuosavą verslą, jis vykdė duomenų interpretacijos projektus įvairioms Norvegijos ir Danijos šelfuose dirbusioms kompanijoms. Savarankiškas darbas suteikia daugiau pasitikėjimo savo jėgomis ir įvairiapusiškos patirties. Tad T. Haselton'as ėmėsi jau kito masto projekto – įsteigė naftos įmonę „Odin Energi“.

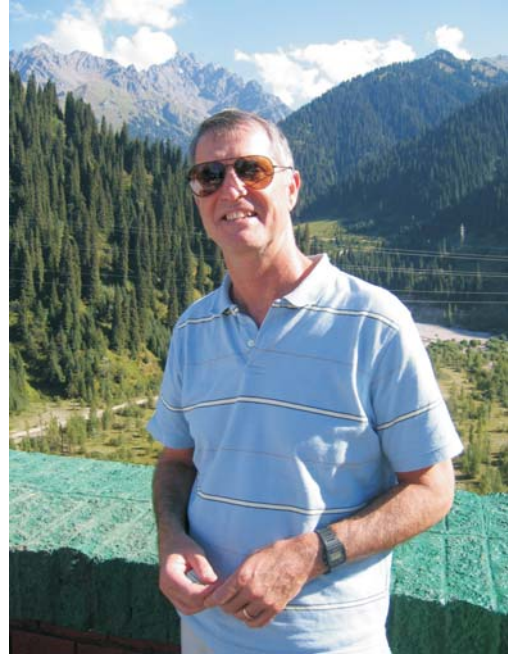
1995 m. JAV ir Rusijos vyriausybės nutarė Rusijoje, Tiumenės srityje, įsteigti Rusijos ir Amerikos naftos bei dujų technologijų centrą. Laimėjus didžiulį konkursą, šio centro direktoriumi buvo paskirtas T. Haselton'as. Tačiau tuo metu Lietuvoje įsteigta bendra įmonė dirbo nepakankamai sėkmingai (buvo nuostolių, iš akcininkų pasitraukė Danijos naftos ir dujų kompanija „DONG“, kuri, beje, buvo ir projekto Lietuvoje operatorius). Projektas merdėjo. Tad Thomas ir vėl ėmėsi iniciatyvos: įtikino likusius smulkius Danijos akcininkus perpirkti „DONG“ dalį, buvo paskirtas UAB „Minijos nafta“ direktoriumi ir atvažiavo į Lietuvą ...

Štai tokia priešistorė. O dabar su jubilieju mi Thomą Haselton'ą, jau ir Lietuvos pilietį, sveikina net tik žemaičiai, bet ir „šišioniškiai“.

Ką šis amerikietis, perpratęs JAV, Europos ir Rusijos naftos verslo bei socialinių santykių ypatumus, atsinešė į Lietuvą?

Nutilus sveikinimų bangai ir aprimus šventimo šurmuliui, bandau Thomą pašnekinti. „Ar nekeista, Thomai, kad tarp tokios stambios įmonės vadovo, žinomo verslininko, švenčančio tokį gražų jubiliejų, svečių nematyti nei valdžios vyrų ar moterų, nei tų, kurių pavardės nuolat šmėsčioja laikraščių puslapiuose ar ir televizijos ekranuose, nei pačių leidėjų? Tik keli artimi partneriai, kolegos, draugai iš krepšinio klubo ir paprasti Lietuvos miestelių bei kaimų žmonės?“. „Sakai, paprasti?...“. Suprantu padaręs klaidą. „Ir aš paprastas žmogus, ir tu paprastas žmogus, ir visi mūsų bendradarbiai – paprasti žmonės. Tiesiog dirbantys profesionaliai, atsidavusiai, kiekvienas įnešantis savo nepakeičiamą indėlį ir todėl – sėkmingai.“

Suprantu, kad būtent čia slypi vienas Thomas – vadovo – fenomenų: jis subūrė profesionalų kolektyvą, sugebėjo juos motyvuoti, leido kiekvienam suvokti savo svarbą, išreiškė visišką pasitikėjimą kiekvienu, leido dirbti, spręsti, daryti klaidas ir siekti sėkmės. Jis išmokė specialistus nebijoti priimti sprendimų. Paprasta ir

nepaprasta. Jis skatino žmones tobulėti – jokių apribojimų mokymuisi, konferencijoms, seminarams. Jokių išankstinių nusistatymų. Į įmonės veiklą veržiasi naujos technologijos, unikalūs sprendimai. Pavyzdžiui, į naftos gamybą diegiami Rusijos-Vakarų techniniai hibridai: naftos siurbliai konstruojami iš Rusijoje pagamintos mechaninės dalies ir iš JAV pagaminto elektroninio valdymo bloko. Maža to, kam pirkti brangius vakaruose pagamintus separatorius, jei juos sėkmingai sukonstruoja ir pagamina įmonės inžinieriai kartu su viena Kauno gamykla? Europoje tik ką pradėtas grėžimas sumažintu slėgiu (sausumoje tai išbandė gigantas „Shell“), o kodėl kita tokia įmone Europoje negali būti „Minijos nafta“? Rezultatas neįtikėtinas: pradiniai debita siekia 500, 800 ir 1000 kubinių metrų per parą. Planuojama seisminė žvalgyba. „O kodėl ne erdvinė?“ – klausia Thomas. Ir iš tiesų, kodėl ne? Taigi nuo 2000 m. Lietuvoje taikoma kokybiškai naujos kartos paieška, atrandama naujų telkinių jau 40 metų tirtose teritorijose. Vėliau – unikalūs darbai Kuršių mariose. Jų stebėti atvyksta net JAV geofizinės technikos gamybos lyderės firmos „Input/Output“ vadovai.

„O Lietuvos kaimų ir miestelių žmonės... Jie ir paprasti, ir nepaprasti, – tęsia Thomas – jie ir yra Lietuva. Aš didžiuojuosi, būdamas Lietuvos piliečiu, būdamas su šiais žmonėmis. Ne korumpuoti politikai ir biurokratai yra Lietuva. Šie

Dear Colleague Mr. Thom Haselton

March 15, 2008
Gargždai

Lithuanian Geological Union and Geologijos Akiračiai Editors congratulate you on the occasion of your 60th birthday.

Seeing you buoyant and full of creative strength we wish you good luck in all spheres of your life – business, sport and social activities...

Lithuanian geologists are truly grateful to Minijos Nafta headed by you for supporting the Geologijos Akiračiai journal for many years, as well as other geological events in our country.

Lithuanian Geological Union Chairperson
Dr. Rimantė Guobytė

Geologijos Akiračiai Executive Editor
Prof. Vytautas Juodkaziis

Gerb. Kolegai p. Thomui Haselton'ui

2008 03 15, Gargždai

Lietuvos geologų sąjungos ir žurnalo „Geologijos akiračiai“ redakcija sveikina Jus 60-ties metų sukakties proga.

Matydami Jus žvalų ir kupiną kūrybinės energijos, linkime sėkmės visose gyvenimo sferose – versle, sporte, socialinės veiklos baruose ...

Lietuvos geologų bendruomenė dėkinga Jūsų vadovaujamai įmonei „Minijos nafta“, jau daugelį metų remiančiai žurnalo „Geologijos akiračiai“ leidybą, ir įvairius geologų renginius, vykstančius mūsų šalyje.

Lietuvos geologų sąjungos pirmininkė
dr. Rimantė Guobytė

„Geologijos akiračių“ atsakingas redaktorius
prof. Vytautas Juodkaziis

kaimų mokytojai, administratoriai, bibliotekininkai, globėjai, socialiniai darbuotojai yra Lietuva. Ir mūsų bendradarbiai yra Lietuva, ir mes abu – Lietuva. Mums šiandien labiau sekasi, todėl privalome padėti. Jie juk mūsų kaimynai ir partneriai. Verslas – ne tai, kai vieni apiplėšia kitus. Verslas – ne tai, kai mažuma atima tai, ką sukūrė dauguma tik todėl, kad sudaro korumpuotus sandorius. Verslas – tai kūryba, kai protu ir rankomis sukuriami pridėtinė vertė. Biurokratai ir politikai turi tarnauti tautai. Kada nors taip bus ir Lietuvoje“.

Prašytas kiek papasakoti apie savo kasdienybę Lietuvoje ir savo planus, Thomas tęsia: „Jau sakiau, kad man labai sėkmingai susiklostė verslas ir gyvenimas Lietuvoje. Dirbu nuostabiame, profesionaliame kolektyve. Daugelį mūsų darbuotojų su malonumu įdarbintų bet kuri pasaulio naftos kompanija. Gyvenu nuostabiame kampelyje šalia Baltijos jūros. Mano kaimynai – puikūs, geranoriški, šilti Lietuvos žmonės. Turiu man labai brangią šeimą. Du mano vaikai gimė čia, Lietuvoje. Jie lanko lietuvišką mokyklą ir džiaugiasi drauge su savo draugais lietuviais. Mėgstu anksti ryte vaikščioti paplūdimiu ir rinkti gintarą. Labai mėgstu krepšinį. Nors buvo labai sunku apsispręsti, bet Olimpinių žaidynių finale Sidnėjuje visgi sirgau už Lietuvą. Tuo labiau, kad „Minijos nafta“ buvo didžiausia krepšinio olimpinės rinktinės

rėmėja (juokiasi). Pats žaidžiu Klaipėdos veteranų komandoje. Labai mėgstu gerą raudoną vyną. Neseniai sugrįžau prie seno pomėgio – grojimo bandža. Buvo laikai, kai man tai visiškai neblogai sekėsi, pavykdavo net užsidirbti keletą dolerių. Mano supratimu, tai – taip pat vienas iš garbingų būdų užsidirbti.“

„Atsiprašau, – nutraukiu Thomą, – nesu tikras, bet „bandžistų“ Lietuvoje tikrai nėra daug. Būtų įdomu paklausti. Gal kada pagrotum mūsų kolegoms, sakykim, per metinį Geologų sąjungos suvažiavimą?“ „Dar nepasirošęs, – suabejoja Thomas. – Gal po metų... O kiti mano planai... Esu naftos geologas ir naftos verslininkas, norėčiau tokiu ir likti. Labai norėčiau investuoti Lietuvoje, tačiau šiandien tai darau kituose kraštuose – Danijoje, Rusijoje, Latvijoje, Omane. Priežastys? Tikrai nenorėčiau apie tai kalbėti šiandien daugiau, nei pasakiau. Tik pakartosiu: tikiu, kad viskas keisis. Tikiu todėl, kad Lietuvoje vis garsiau prabyla, kaip sakai, „paprasti“ žmonės. Tikiu todėl, kad Lietuva yra Europos Sąjungos dalis ...“

Štai tokios buvo Thomo Haselton'o ir mano mintys kolegos jubiliejaus dieną.

Igoris Šeštokas